

САГА ДЬИЭ МАЛААНЫНА

Чурагчбыгт улууһугар сага тутуулар малааһынара сыттан сыт элбээн иһэрэ киһини үөрдөр, иһивиктэ ээрэллэр. Ол курдук, кудун тутар 11 күнүгэр Чурагчытаагы ветеринарнай управление сага контуора дьийтэ үлгүэ киһирэн, малааһына буолла, элбэх малдыт кэлэн сырытта.

Вера Николаевна Старкова сирэг-
туому тутуулан алын тугейда. Кай-
тат аялдуулары этти сыйламаган,
сахалты алаадынан, уоктаах
кымыһынан кундулээн уерүүнү-
ютүүнү үрдүттүр. Салгы аны-
палы сирегин кайһал диктатты
кырайдылар. Тутууну аныгыт
бодорзөгчтөр ааттарган, бу-
дизин бырайыактаабыт "Туури-
чапроект" ХЭТ салайааччыта
И.И.Макаров символический
күлүүн туттарда. Малһалы сир-
егэр-туомугар Ил Түмөн Госу-
дарственной Муныах председате-
лэи солбууаачы Александр Нико-
лаевич Яворков, Государственной
Муныах биодиктат коммиссията
салайаачы Александр Сергеевич
Заров, Государственной Муныах
контрулдуутор комитетин предсе-
датель Семён Семенович Олесов,
"Вивр аныпал Россия" политичес-
кий партия истискомугтан Васи-
лий Ивановичевич Зялков, Чу-
рапчы улугуһун Муныахын пред-
седатель В.В.Гулевен, улугу
байһалын бастагы солбууаачы
М.И.Лосков, Чурапчы аныкэппи
байһалыта И.И.Оконешников, 13
улугуһун ветераннай улугулар

ние салайааччытара күндү ызыд-
ыттарынан буолулар.

Александр Николаевич Жир-
ков бөлөтөн этигиттэр тыа сири
салайынарыы политиката, ыһыт-
тар ула үтүө түмүктэрдик буолан,
сылтата күүһүрөн илэрин ыйда.
Илин этегэр суох сана икки этэст-
тэх дьом суус тутсадайдык улуна
сатайылаахтык оһоһулуллубутун
балаһыкта Проконий Инокентье-
вич эдэр салайааччы элбэхтэ
сүүрөн-көтөн, түбүктээх ула
үтүмүөнү көрсүбүтэ олоҕо көп-
бүтүнэн аһардыкта. Коллектив
салтыа маанык түмсөн материал-
най базаны тутсарга үлэлэһэр-
гэр эрэнэрин биллэрдэ Түмүккэ
сана ыһа этэстээх дьыны тутулут
Чурагылтара этеревирэни үт-
равление коллективтар балаһы
суммалаах көмө келин дьон эрэн-
суммала.

Салгыы Александр Сергеевич Уаров аардалыкта Кини чулууан ветеринарий сулуулукта билигини кэмгэ суус наадыйаан ийде, аска - үлүк кутталга суох булууу билингэ - майгыга салгыата туспан иһинэртөөр олох ирдэбил буолбутун махталыа. Республика

термариай сулууснаа бу бип улууе хаабурарар сайан ийириг уоуулаата уонна нивкаки үкүтэ тахсыыһаах бүдүрүлэр бар саватыйа этта Санта дьук сырдык уордагылар , муустубут дьон кыстаарын тыйанын быһыллар наараадаллары туттартаатылар. "Ил Түмөк" үксэ илүүсөө, савана шаштыныгар бар уонна хажыга саппаа боптурро старыар бастааһынанна көмүттөр бочуготунан трамваларын кылабынай бухгалтер ДИМакарова уонна эконоmist-бухгалтер АМ Илленина ылаллар.

Минин тутуштыа ИЮЖонеш-
нино эррэдэ тыгызта уунна асты-
рыас СРДТигораа бочугутуйи гра-
данта уунна тустуах сойондосеэ
Л.К.Аржаканара Махтла суртуу
тутуурда. Салтык малыйын асту-
ла, мезиньгэс аспардунан респуб-
ликара аатырар "Симеир" остою-
буойга тарихына. Нагараады бу ту-
тууа улазыллыт дьонно хата бору-
луона. Ол курдук Тха хатаагыас
тыбытын управленениын началь-
нига ВМЯДрижонской, Чурапын-
таары ветеринарийн управление
саллаахчытаа П.И.Старостинига
уонна Хостодолгоу ветучаскы са-

[illegible]

Кыргызак, улуттук туттан сум-
талалар. Визит улууспут ветеринар-
нарий управлениетин тумсуу-
кк иллективизм алектот суботунуш-
устан, угус сыратын бизон бу
борткож дьогон туттан улззкит-
лордзлор. Мантин синавалара
бортгогон иллективизм бьыланнара
контотара. Ол курдук бьыланга
лаборатория дьогон сагарды
улззкитилор.

[illegible]

Администратор ЗАХАРОВ

КИНИ ЭРКЭЭЙИ ОХСУБУТ СУОЛУНАН...

Чурагчы улууһун Бочуоттаах гражданина, Саха Республикатын норуотун хаһайыстыбатын үтүөлүк үлэһитэ, практик-мелиоратор, суол тугааччы Д.П. Лазарев төрөөбүтэ 100 сыла туоларынан Саха Республикатын Праниетствотын комиссията тэрийдилэн үлэтин сафдалата. Бастагы тэрэшин муһунары кулун тутар 2 күнүгэр Правительство председателин солбуулааччы А.Н.Скрябинаны салатын ылытта. Манна Чурагчы улууһун баһылыгын бастагы солбуулааччы М.И.Лосевин салтылааччылаах улуустарын комиссия чинээтэрэ кыттыланын ылылар. Суду киһибит үбүлүбүтү көрсө ыгтыллыахтаах даһаллар торууларын кылгас кэм иһингэр чогулдуан туһааннаах министерстволар, комитеттэр сөбүлэнтиэрин ылан үлэтин сафдалырга соруудахтаныа.

Чурагчы улуунуңар суол тэригитэ 1851 сытан үдэллэриттэн Д. П. Лазарев суол эйгэтигэр үлэтин садыаабыта. Очкулорго билигин курдук анал техникка арайык этэ. Ула-хамнас сүрүнүнэн кылхоттары, совхозтары кытары үлөр кыгытыны (трудоушество) сүтүтүр кылгылаар. Ону тэнэ оройуон кызыгэр баар МТС тэжиги сулуу огурунга күүл-хамо булдура.

1967 онд талхаах Саху АССР Мэргэснийн Сөбөтийн ийнхөн тэрийлэлт 1946 №-дэх ПДУ тэрийлэр нэчлэгчлэгийн анямгыт, Манна 1973 сылт дээрэ үлэлдэгтэ, олжон 1946 №-дэх уяна 1050 ДУ холбоон тэрийлэлт ДРСУ-т сүүл маастарын үнүисэгтэ үгүү сооёоахыг үлэлдэгтэ.

Дмитрий Петрович 1987 с. үөрөхшин бүтүрөн кэлэн ДРСУ-га суул мастарынан үдэлни кайрарбар билдиргил. Бир күн кыркылаах мотоцикльдын кэлэн, тартып салатпатын В. Н. Егграфов, П. М. Науменко кытары баштуруустарын быһаарса тахсан илэн минни тохтоон бэрт үчүгүйдүк кэлсээн ааспыт. "Доктор, би дини үчүгүйдүк биллрин, согуруу биңгэ үөрөххэ барыһыт!" - диэбитин, оччолорго өр киһи төхкүлөөбөн ыйыталастытахпын кэлэн кимини сыныһык. Оччолорго саныһан 70-тан лаппа тахсыт арам киһи, бэрт чаччыктык, сыныһымнык мотоцикльдын кэлэр-барара. Арыллар-нан, Мырыллан саас эрдэтэн ыһаа күһүңгэ диэри сыдыһын олус диин сойр элбит.

Чурагчы улууһун сула-иһэ сайдарыгар киирэрбит кылааты сөрүмөр, дылы-хонук баһан илгэһэн ахсын өссө топпуланан, ырылхайдык эостон нһэр. Оччоттогу суулар от үрөхтөр бары туйдурдун, тумулдарын, сис тыштарыг артыһа барара, ону ортуктар от атырарын сүлүһүн эркэһи ахсын быһаһа түһэрэ. Суол сөөкөһүннэ буоларбынан эгтүүсэ, манньах баһаннаах үлүлэр, кууччалыһа "тассированиены" аһар прейбордары туһанан, быраһыһыһа тартыһа сөрдөһөн өтөхүллэр. Ону Дьөггрий Петрович сахалыы мындыр күүһүн сыйыһатан, суулар хайыскаларын киннэрбүтэ, кылаппыта үйүлэргэ туһалһа турдара. От курдук Хайахсыттан быһа Мэнгэ-Ханалас Бүтэйдүккэр таһар сула оһорторбута. Кэпсэ бу сула республикалары баһыһына "Абаһаах" дигэ ааттанан, үбүһүннэ республика биджетиһэр киирэн турар Киви оһорторбут ууһу аһар "боруонкалары", мас муһталара күн бүгүһүнэ дылы улаһы тураллар. Дьон-сэргэ биллэһи

дугаарим "Лааһарап орогноёр баарына суулбут юмнэ да
эти", — дээн аста саньһыллар.

Суолга, туттула туттуулар матырыйааллары
жордохунга улашкан болгонго туу уураа, утус сыраты
бироттоа. Элбэх ичкери да, улашкан да саллаастаах кынак
гравий, туой, таас баар сырдарин булаттаабыта. Бу
сырдар саллаастарын геологическай партиялары
ичкери уеротомовго докумунга тийиштин, белинэ
республика сыртан хостонор бааган билингатынан
"Теконформ" сыртта аркылылар сыраты сытар. Бу
сырдартын билинн суол бурьунунга туттуулар
правидлаах "Мыраан", "Чокунулаах" кыраадаах эр
туунаа тахан тууулар. Олус улашкан, 3,5 мил кубометр
гравий саллаастаах Туулума уураар баар. Август
кариеры улаастар уулус саллааста ылсан хамсаах
таааран эрэр. Олх сайдылтын хайа эрэр тууускар ба
матырыйааллар саллаастаа дынтго-сыртта туулаш
кыноко кылаа салбаастаамаат.

[illegible]

Калин жини хааларыг суурууларын билсэн бэрин, олорбог олор үгү киши бичбэг орутардэриг сеплүтүм. Ол курдук, Москва куоракка үлээриг кимдиритэр П. А. Ойуунсунай айымныларын бачоос билимситиг, калин бобуллубутун кэнэ харайсыбыг дымнэриг бигдэстэрэ буларын, Н. Островский "Казакка" бичбэг стам" кишигитин сахалтын тилибистаабытын, нуруоллут айымнытын олгонхоту суруука кимдиритэ үлээбитин билбигим. Билингэ курдуктардыһар киши хайа да айтар үлээтэрини кээнэ, кэскилээри толкуйдуурун, ону кууэстэе санаатынан олдоххо кимдиритэ бичтах мэлэйдэргүм билбигим Дмитрий Петрович хаалбурутар ыруоххо сеп.

Суруйан хаалдарыг үзэлэрэ үбүлүбүн юрениннэ буолан тахсарыгар тосонупт улаа Д.Д.Лазарев пародий суруйааччыбыт С.А.Попов-Тумат илээн үлэни сылдаллары михалдаах сунт.

Чураачы улууһун Ытык кинигэ Дмитрий Петрович Лазаревы кытары кинигэ да көмгө алтынан, биһир үлэлэни аастыгыһыттан, тылын-оһун иттибигиһиттэн астыа саныыбын, кини туттабын. Удалабыт тарылтатта коллектив киниги куруук өйдүүр-саныыр, халобур туттар, эрэйи өхсүбүт суолунан бу уустук көмүт хабыттыабынэа баран иһэр.

ф. С. ЧИГИНАРОВ, "Чурагны суудлара
ААО генеральной директора Саха Республикатын
суулун хаалдыгистыбатын Бочуоттаах үлэһитэ

Чурагчын удууһун хаййһар спордун федерацинта Чурагчын нэбилдэтин бары олохтохторун сандал саас синалзан кайбаттин нэн элэрдэлэн түрүн хаййһар суолулар тухсарга ынгарад.

Кыргыз буюмдары, кайыштар спорда калыгып кетти. Мааса-баба сүзгө, даярстанатчыгы ахсаанга тарбахка батканар буюлду. Оскудаларга физкультура уруугар, программалар баарын урдунун, оңорду кайышарлаткы суук буюлду, ердикел да турбай билинмекте. Улуу урдунун кайыштар спорда уруусу үзгөстөрүнүн ыңкылабыт донордох Кытаанак, Аларга ыңкыластарлар арзусунунун хаалды. Бу уруусу колдуну аар-саара аатырып кынаатпак кайышарлаткы уруусу хоммолук хаалдына.

ХАЙЫҢАР СУОЛА ЫҢЫРАР

[illegible]

Улуус бaры нaгнiлiктeрeн дьaлмaтaлaрa, oскyмaлaр дирeктoрaдa, физикyльтyрa yчyтaтaллaрa, кaйыhаp энгyиcтaрa кaйыhымылaрын yтyрaк yлэ-хaмнaс бaрдaрыhа, кaйыhаp cпopдyн кyрyкк кoффи дoрyбoтyлaгытaр тyбaлaах кoрyг нeмeс тaынын бaлaкa дeгeн эрeнбeт. 2014 cылтa Рoссия cиpигeр-yтyгaтaр, Coчигeрeнaдa бyлaр кaйыhыгa cылтaмaдaны кoрce cпopт кaйыhытa кoрyтeнeгeр бeлгитeнy yтyуpгyтa дeгeт кaгыpaбeт.

“Лыжня России” маассабай суурьү республикада таймаах спортиннай форум кэмнэр муус устар 2 күнүтү Чураткы куаауутор буолуода. Бары кэһилэиктэр, тархастар, тарых тахтаттэ-р кыттыһынай ыһалларын күүтүлөт. Кыһыллыахтар бэрээскэ, “Лыжня России-2010” атрибутууада тиксиктэрэ. Чулуулар муус устар 4 күнүтүр Дьокхуускай куоракка “Лыжня России-2010” түмүсүр түмүмүр кыттыһынай ыһахтара.

⁸Чуулбарна удууһун хайвар спортын федерацията

Содовьев орто оскуолата 2010 сыл кулун тугар 19-27 күннэригэр "Тэйэр" туристическай комплекса ыытархыт. Эһиги спортинг, хантыканын, хыһыарынан, "Буранынан", атынан хатааһылааһын, "Тэйэр хайада" тахсыы, минималгаз астахан кафе уо.д.а. куугааллар. Кивирин биллэт 100 слок. Калинин, дуоһуфа сыһыарынан, "Тэйэр хайаттан" куугаа-уохта ыһыт! Аадырыспат: Чурапчы улууһа, Мысырала бөлүкүгэ. Тел: 23-423.

- Халдвар, 24 күнэ - Чурагтай, 26 күнэ - Ойгуууныгэйилжээгээр. Чурагтайгай көрсүүхүү "Алмалыг кайрагта, Ойгуууныг дэйдэй буолуохтар. Кайраг бийэт сэнэнэтэ - 150 салс Эвэгэт алыстаах, эмтээх хөөрүүн дикетэ 350 салс атылаанар. Маны таһынан кыра, эмтээх хайартысалар атыга баар буолуохтар. Зоя Алексеевна көрсүүхүүтэ килэр доту уулаах килэрэ сүбэлэи-күлүмүтэ биллэр.

Холертысмаңи: амчит Зоя Ду-
ранов.

6. Яковлев Иван Данилович, Яковлев Ва- ах төрүүх. 1942 с. муус устар 20 күнүгэ

6. Яковлев Иван Данилович, Яковлев Ва- ах төрүүх. 1942 с. муус устар 20 күнүгэ

Кыргыз Республикасынын
Автор тусуна келетин.

Саңа олох

Автор сурутар элчилер санно
редакция поэзиялар илдин сеп
түбөлөр буалбатах. Суруна
элчилер чачыллар
кыргызтаастарылар элчилерин
автор түс байлал суру.

Хайхат бэчээкээ бэриллэр графика: 16 ч 00 м. Бэчээкээ бэриллинэ: 16 ч 00 м. "Сага олох" редакционной-издательской холбоһука 15.03.2010 с. офсетка бэчээттинэ. Аалдырына: 678470, Чураһык сал. Карл Маркс уул, 26 "а" Индекс: 54907. Хайхат надиялыга устэ: олтуоруунуука, чаппизыга уонна субэдыттыкка.